

ಶ್ರೀಃ
ಶ್ರೀಮತೇ ರಾಮಾನುಜಾಯ ನಮಃ
ಶ್ರೀಮತೇ ನಿಗಮಾಂತಮಹಾದೇಶಿಕಾಯ ನಮಃ
ಶ್ರೀಸೀತಾಲಕ್ಷ್ಮಣಭರತಶತ್ರುಘ್ನಹನುಮತ್ಸಮೇತ ಶ್ರೀರಾಮಚಂದ್ರ ಪರಬ್ರಹ್ಮಣೇ ನಮಃ

ಶ್ರೀಮದ್ರಾಮಾಯಣೇ ವಾಲ್ಮೀಕೀಯೇ ಆದಿಕಾವ್ಯೇ ಕಿಷ್ಕಿಂಧಾಕಾಂಡೇ

॥ ಏಕೋನತ್ರಿಂಶಃ ಸರ್ಗಃ ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

ಶ್ರೀ ರಂಗರಾಮಾನುಜ ಮಹಾದೇಶಿಕನ್

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

ಶ್ರೀಃ
ಶ್ರೀಮತೇ ರಾಮಾನುಜಾಯ ನಮಃ
ಶ್ರೀಮತೇ ನಿಗಮಾಂತಮಹಾದೇಶಿಕಾಯ ನಮಃ
ಶ್ರೀಸೀತಾಲಕ್ಷ್ಮಣಭರತಶತ್ರುಘ್ನಹನುಮತ್ಸಮೇತ ಶ್ರೀರಾಮಚಂದ್ರ ಪರಬ್ರಹ್ಮಣೇ ನಮಃ

|| ಏಕೋನತ್ರಿಂಶಃ ಸರ್ಗಃ ||

ಹನುಮತಾ ಬೋಧಿತೇನ ಸುಗ್ರೀವೇಣ ನೀಲಂ ಪ್ರತಿ
ವಾನರಸೈನಿಕಾನಾಮೇಕತ್ರಕರಣಾಯಾದೇಶದಾನಂ

ಸಮೀಕ್ಷ್ಯ ವಿಮಲಂ ವ್ಯೋಮ ಗತವಿದ್ಯುದ್ಬಲಾಹಕಂ |
ಸಾರಸಾಕುಲಸಂಘುಷ್ಟಂ ರಮ್ಯಜ್ಯೋತ್ಸ್ನಾನುಲೇಪನಂ || 4.29.1 ||

ಸಮೃದ್ಧಾರ್ಥಂ ಚ ಸುಗ್ರೀವಂ ಮಂದಧರ್ಮಾರ್ಥಸಂಗ್ರಹಂ |
ಅತ್ಯರ್ಥಂ ಚಾಸತಾಂ ಮಾರ್ಗಮೇಕಾಂತಗತಮಾನಸಂ || 4.29.2 ||

ನಿವೃತ್ತಕಾರ್ಯಂ ಸಿದ್ಧಾರ್ಥಂ ಪ್ರಮದಾಭಿರತಂ ಸದಾ |
ಪ್ರಾಪ್ತವಂತಮಭಿಪ್ರೇತಾನ್ ಸರ್ವಾನೇವ ಮನೋರಥಾನ್ || 4.29.3 ||

ಸ್ವಾಂ ಚ ಪತ್ನೀಮಭಿಪ್ರೇತಾಂ ತಾರಾಂ ಚಾಪಿ ಸಮೀಪ್ಸಿತಾಂ |
ವಿಹರಂತಮಹೋರಾತ್ರಂ ಕೃತಾರ್ಥಂ ವಿಗತಜ್ವರಂ || 4.29.4 ||

ಕ್ರೀಡಂತಮಿವ ದೇವೇಶಂ ಗಂಧರ್ವಾಪ್ಸರಸಾಂ ಗಣೈಃ |
ಮಂತ್ರಿಷು ನೃಸ್ತಕಾರ್ಯಂ ಚ ಮಂತ್ರಿಣಾಮನವೇಕ್ಷಕಂ || 4.29.5 ||

ಉಚ್ಛಿನ್ನರಾಜ್ಯಸಂದೇಹಂ ಕಾಮವೃತ್ತಮಿವ ಸ್ಥಿತಂ |
ನಿಶ್ಚಿತಾರ್ಥೋಽರ್ಥತತ್ತ್ವಜ್ಞಃ ಕಾಲಧರ್ಮವಿಶೇಷವಿತ್ || 4.29.6 ||

ಪ್ರಸಾದ್ಯ ವಾಕ್ಯೈರ್ವಿವಿಧೈರ್ಹೇತುಮಧ್ವಿರ್ಮನೋರಮೈಃ |
ವಾಕ್ಯವಿದ್ ವಾಕ್ಯತತ್ತ್ವಜ್ಞಂ ಹರೀಶಂ ಮಾರುತಾತ್ಮಜಃ || 4.29.7 ||

ಹಿತಂ ತಥ್ಯಂ ಚ ಪಥ್ಯಂ ಚ ಸಾಮಧರ್ಮಾರ್ಥನೀತಿಮತ್ |
ಪ್ರಣಯಪ್ರೀತಿಸಂಯುಕ್ತಂ ವಿಶ್ವಾಸಕೃತನಿಶ್ಚಯಂ || 4.29.8 ||

ಹರೀಶ್ವರಮುಪಾಗಮ್ಯ ಹನೂಮಾನ್ ವಾಕ್ಯಮಬ್ರವೀತ್ |
ರಾಜ್ಯಂ ಪ್ರಾಪ್ತಂ ಯಶಶ್ಚೈವ ಕೌಲೀ ಶ್ರೀರಭಿವರ್ಧಿತಾ || 4.29.9 ||

ಮಿತ್ರಾಣಾಂ ಸಂಗ್ರಹಃ ಶೇಷಸ್ತದ್ ಭವಾನ್ ಕರ್ತುಮರ್ಹತಿ |
ಯೋ ಹಿ ಮಿತ್ರೇಷು ಕಾಲಜ್ಞಃ ಸತತಂ ಸಾಧು ವರ್ತತೇ || 4.29.10 ||

ತಸ್ಯ ರಾಜ್ಯಂ ಚ ಕೀರ್ತಿಶ್ಚ ಪ್ರತಾಪಶ್ಚಾಪಿ ವರ್ಧತೇ |
ಯಸ್ಯ ಕೋಶಶ್ಚ ದಂಡಶ್ಚ ಮಿತ್ರಾಣ್ಯಾತ್ಮಾ ಚ ಭೂಮಿಪ |
ಸಮಾನ್ಯೇತಾನಿ ಸರ್ವಾಣಿ ಸ ರಾಜ್ಯಂ ಮಹದಶ್ನುತೇ || 4.29.11 ||

ತದ್ ಭವಾನ್ ವೃತ್ತಸಂಪನ್ನಃ ಸ್ಥಿತಃಪಥಿ ನಿರತ್ಯಯೇ |
ಮಿತ್ರಾರ್ಥಮಭಿನೀತಾರ್ಥಂ ಯಥಾವತ್ ಕರ್ತುಮರ್ಹತಿ || 4.29.12 ||

ಸಂತೃಪ್ಯ ಸರ್ವಕರ್ಮಾಣಿ ಮಿತ್ರಾರ್ಥೇ ಯೋ ನ ವರ್ತತೇ |
ಸಂಭ್ರಮಾದ್ ವಿಕೃತೋತ್ಸಾಹಃ ಸೋಽನರ್ಥೇನಾವರುದ್ಯತೇ || 4.29.13 ||

ಯೋ ಹಿ ಕಾಲವ್ಯತೀತೇಷು ಮಿತ್ರಕಾರ್ಯೇಷು ವರ್ತತೇ |
ಸ ಕೃತ್ವಾ ಮಹತೋಽಪ್ಯರ್ಥಾನ್ ಮಿತ್ರಾರ್ಥೇನ ಯುಜ್ಯತೇ || 4.29.14 ||

ತದಿದಂ ಮಿತ್ರಕಾರ್ಯಂ ನಃ ಕಾಲಾತೀತಮರಿಂದಮ |
ಕ್ರಿಯತಾಂ ರಾಘವಸ್ಯೈತದ್ ವೈದೇಹ್ಯಾಃ ಪರಿಮಾರ್ಗಣಂ || 4.29.15 ||

ನ ಚ ಕಾಲಮತೀತಂ ತೇ ನಿವೇದಯತಿ ಕಾಲವಿತ್ |
ತ್ವರಮಾಣೋಽಪಿ ಸ ಪ್ರಾಜ್ಞಸ್ತವ ರಾಜನ್ ವಶಾನುಗಃ || 4.29.16 ||

ಕುಲಸ್ಯ ಹೇತುಃ ಸ್ಥಿತಸ್ಯ ದೀರ್ಘಬಂಧುಶ್ಚ ರಾಘವಃ |
ಅಪ್ರಮೇಯಪ್ರಭಾವಶ್ಚ ಸ್ವಯಂ ಚಾಪ್ರತಿಮೋ ಗುಣೈಃ || 4.29.17 ||

ತಸ್ಯ ತ್ವಂ ಕುರು ವೈ ಕಾರ್ಯ ಪೂರ್ವಂ ತೇನ ಕೃತಂ ತವ |
ಹರೀಶ್ವರ ಕಪಿಶ್ರೇಷ್ಠಾನಾಜ್ಞಾಪಯಿತುಮರ್ಹಸಿ || 4.29.18 ||

ನಹಿ ತಾವದ್ ಭವೇತ್ ಕಾಲೋ ವ್ಯತೀತಶ್ಚೋದನಾದೃತೇ |
ಚೋದಿತಸ್ಯ ಹಿ ಕಾರ್ಯಸ್ಯ ಭವೇತ್ ಕಾಲವ್ಯತಿಕ್ರಮಃ || 4.29.19 ||

ಅಕರ್ತುರಪಿ ಕಾರ್ಯಸ್ಯ ಭವಾನ್ ಕರ್ತಾ ಹರೀಶ್ವರ |
ಕಿಂ ಪುನಃ ಪ್ರತಿಕರ್ತುಸ್ತೇ ರಾಜ್ಯೇನ ಚ ವಧೇನ ಚ || 4.29.20 ||

ಶಕ್ತಿಮಾನತಿವಿಕ್ರಾಂತೋ ವಾನರರ್ಕ್ಷಗಣೇಶ್ವರ |
ಕರ್ತುಂ ದಾಶರಥೀಃ ಪ್ರೀತಿಮಾಜ್ಞಾಯಾಂ ಕಿಂ ನು ಸಜ್ಜಸೇ || 4.29.21 ||

ಕಾಮಂ ಖಲು ಶರೈಃ ಶಕ್ತಃ ಸುರಾಸುರಮಹೋರಗಾನ್ |
ವಶೇ ದಾಶರಥಿಃ ಕರ್ತುಂ ತ್ವತ್ಪ್ರತಿಜ್ಞಾಮವೇಕ್ಷತೇ || 4.29.22 ||

ಪ್ರಾಣತ್ಯಾಗಾವಿಶಂಕೇನ ಕೃತಂ ತೇನ ಮಹತ್ ಪ್ರಿಯಂ |
ತಸ್ಯ ಮಾರ್ಗಮ ವೈದೇಹೀಂ ಪೃಥಿವ್ಯಾಮಪಿ ಚಾಂಬರೇ || 4.29.23 ||

ದೇವದಾನವಗಂಧರ್ವಾ ಅಸುರಾಃ ಸಮರುದ್ಗಣಾಃ |
ನ ಚ ಯಕ್ಷಾ ಭಯಂ ತಸ್ಯ ಕುರ್ಯುಃ ಕಿಮಿವ ರಾಕ್ಷಸಾಃ || 4.29.24 ||

ತದೇವಂ ಶಕ್ತಿಯುಕ್ತಸ್ಯ ಪೂರ್ವಂ ಪ್ರತಿಕೃತಸ್ತಥಾ |
ರಾಮಸ್ಯಾರ್ಹಸಿ ಪಿಂಗೇಶ ಕರ್ತುಂ ಸರ್ವಾತ್ಮನಾ ಪ್ರಿಯಂ || 4.29.25 ||

ನಾಧಸ್ತಾದವನೌ ನಾಪ್ನು ಗತಿನೋಪರಿ ಚಾಂಬರೇ |
ಕಸ್ಯಚಿತ್ ಸಜ್ಜತೇಽಸ್ಮಾಕಂ ಕಪೀಶ್ವರ ತವಾಜ್ಞಯಾ || 4.29.26 ||

ತದಾಜ್ಞಾಪಯ ಕಃ ಕಿಂ ತೇ ಕುತೋ ವಾಪಿ ವ್ಯವಸ್ಯತು |
ಹರಯೋ ಹ್ಯಪ್ರಧೃಷ್ಯಾಸ್ತೇ ಸಂತಿ ಕೋಟ್ಯಗ್ರತೋಽನಘ || 4.29.27 ||

ತಸ್ಯ ತದ್ ವಚನಂ ಶ್ರುತ್ವಾ ಕಾಲೇ ಸಾಧು ನಿರೂಪಿತಂ |
ಸುಗ್ರೀವಃ ಸತ್ತ್ವಸಂಪನ್ನಶ್ಚಕಾರ ಮತಿಮುತ್ತಮಾಂ || 4.29.28 ||

ಸಂದಿದೇಶಾತಿಮತಿಮಾನ್ ನೀಲಂ ನಿತ್ಯಕೃತೋದ್ಯಮಂ |
ದಿಕ್ಷು ಸರ್ವಾಸು ಸರ್ವೇಷಾಂ ಸೈನ್ಯಾನಾಮುಪಸಂಗ್ರಹೇ || 4.29.29 ||

ಯಥಾ ಸೇನಾ ಸಮಗ್ರಾ ಮೇ ಯೂಧಪಾಲಾಶ್ಚ ಸರ್ವಶಃ |
ಸಮಾಗಚ್ಛಂತ್ಯಸಂಗೇನ ಸೇನಾಗ್ರೈಣ ತಥಾ ಕುರು || 4.29.30 ||

ಯೇ ತ್ವಂತಪಾಲಾಃ ಪ್ಲವಗಾಃ ಶೀಘ್ರಗಾ ವ್ಯವಸಾಯಿನಃ |
ಸಮಾನಯಂತು ತೇ ಶೀಘ್ರಂ ತ್ವರಿತಾಃ ಶಾಸನಾನ್ಮಮ |
ಸ್ವಯಂ ಚಾನಂತರಂ ಕಾರ್ಯಂ ಭವಾನೇವಾನುಪಶ್ಯತು || 4.29.31 ||

ತ್ರಿಪಂಚರಾತ್ರಾದೂರ್ಧ್ವಂ ಯಃ ಪ್ರಾಪ್ನುಯಾದಿಹ ವಾನರಃ |
ತಸ್ಯ ಪ್ರಾಣಾಂತಿಕೋ ದಂಡೋ ನಾತ್ರ ಕಾರ್ಯಾವಿಚಾರಣಾ || 4.29.32 ||

ಹರೀಂಶ್ಚ ವೃದ್ಧಾನುಪಯಾತು ಸಾಂಗದೋ
ಭವಾನ್ ಮಮಾಜ್ಞಾಮಧಿಕೃತ್ಯ ನಿಶ್ಚಿತಂ |
ಇತಿ ವ್ಯವಸ್ಥಾಂ ಹರಿಪುಂಗವೇಶ್ವರೋ
ವಿಧಾಯ ವೇಶ್ಮ ಪ್ರವಿವೇಶ ವೀರ್ಯವಾನ್ || 4.29.33 ||

|| ಇತ್ಯಾರ್ಷೇ ಶ್ರೀಮದ್ರಾಮಾಯಣೇ ವಾಲ್ಮೀಕೀಯೇ ಆದಿಕಾವ್ಯೇ
ಕಿಷ್ಕಿಂಧಾಕಾಂಡೇ ಏಕೋನತ್ರಿಂಶಃ ಸರ್ಗಃ ||